

Zlínský kraj oslaví Bartošův rok

Zlín - Vždycky je dobré pamatovat na své kořeny, vědět nebo tušit, co utvářelo osobitost lidí v regionu, kde žijeme. V tomto směru pro nás, obyvatele jihovýchodní Moravy, udělal kus práce František Bartoš, významný jazykovědec, pedagog, buditel, sběratel lidové slovesnosti a národopisec v jedné osobě. Jeho celoživotní dílo inspirovalo i zakladatele Zlína Tomáše Baťu, který již v roce 1926 řekl: „Památku Františka Bartoše oslavujeme ne na koních, ne tancem, ne pitkami. Nejdůstojnější oslava spisovatele jest,

rozmnožíš-li jeho dílo, aby se stalo přístupné a užitečné všem lidem. Takto chceme my oslavit tohoto syna našeho kraje.“

Tento citát se stal mottem roku 2006. Letos v červnu totiž uplyne rovných sto let od úmrtí Františka Bartoše. Kulaté číslo inspirovalo Muzeum jihovýchodní Moravy a Krajskou knihovnu Františka Bartoše k vytvoření souboru vzdělávacích, společenských a kulturních akcí pod názvem Bartošův rok.

Program, který se protáhne až do podzimu, začal v březnu cyklem přednášek v Krajské

knihovně Františka Bartoše a je určen nejširší veřejnosti.

„Cílem celé akce je připomenout Františka Bartoše jako člověka, pedagoga a významného jazykovědce a dialektologa, který se zasloužil nemalou měrou o zachování českého jazyka.

Dnes je známa zejména jeho činnost sběratele lidové slovesnosti. Záznamy písní, říkadel a pohádek ovšem nebyly jeho cílem, ale pouze prostředkem pro studium českého jazyka,“ vysvětlil etnograf Karel Pavlíščík.

V rámci Bartošova roku jsou plánovány návštěvy škol Bartošovy expozice ve zlínském zámku, která by se měla v září dočkat obnovy. V edici Zlínský kraj vyjdou svazky Moravský lid (2006), souhrnný svazek se studii Moravská svatba, Deset rozprav lidopisných a Líšeň. Obrázky lidopisné (2007). Vrcholem Bartošova roku bude konference s názvem František Bartoš, dialektolog, pedagog a národopisec v Alternativě – kulturním institutu Zlín ve dnech 25. – 26. dubna. Záštitu nad rokem Bartoše převzali primátor města Zlína Tomáš Úlehla a hejtman Zlínského kraje Libor Lukáš. (kov)

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně.

foto: Robert Šperka

Klub otevřel J. Nohavica

Zlín - Věrný svému názvu, tedy nepřehlédnutelně, zahájil ve Zlíně své působení nový klub – Velryba Music Bar. Do světa klub uvedl velmi atraktivní kmotr, oblíbený písničkář Jarek Nohavica a hned prostor bývalého Clubu 603 na Jižních svazích do posledního místa vyprodal. „Chceme nabídnout zábavu na úrovni širokého spektra návštěvníků,“ vysvětlil své plány nový provozovatel Michal Žáček ze zlínské agentury Velryba.

Zajímavostí je, že hlavní koncerty chtějí provozovatelé soustředit především na čtvrteční večery. „Vycházíme z myšlenky, že o víkend se lidé chtějí raději volněji bavit, třeba na diskotékách. Ale u nás ani diskotéky s volným vstupem nebudou jen tupá zábava. Měli jsme zde například úspěšnou oslavu MDŽ,“ dodal Žáček (kov)

Soubor z Karolinky sbírá vavříny

Vsetín – Úspěšný amatérský Divadelní soubor Jana Honsy, jehož domovskou scénou je Valašské národní divadlo v Karolině, slaví úspěchy s inscenací Martina Františáka DOMA. Představení totiž skončilo v anketě divadelních kritiků vyhlášené Divadelními novinami na šestém místě, hned za činohrou Národního divadla v Praze, a předčilo tak řadu věhlasných pražských divadel.

Inscenace, která měla premiéru v březnu loňského roku, vznikala více než rok a snahou všech jejích protagonistů bylo vytvořit hru, která by živě promlouvala k srdcím diváků, a jež by v sobě nesla rázovitost kraje a zároveň byla zbavena patosu, neupřímnosti a prázdného divadelního efektu.

„Oslovilo nás téma odpovědnosti za osudy těch, kteří zůstávají v rodném místě, když my

z domova odcházíme, téma nutnosti pomáhat nemohoucím a splácet nikdy nesplacený dluh vůči rodičům,“ řekl člen souboru Miroslav Urubek. Sám režisér Martin Františák svou hru označuje jako Labyrint světa a ráj srdce Valašska, mýtus o věčném návratu.

V postavách rázovitých Valachů se představují Josef Králík, Martin Metelka, Marie Šustková, Miroslav Urubek, Josef Krét, Jan Václavík, René Vrchofský, Dana Králíková, Marie Chovanečková, Jaroslava Himmerová, Martin Šedlbauer a Tomáš Kořenek.

Inscenaci měli možnost zhlédnout diváci v mnoha českých a moravských městech, například v Činoherním klubu v Praze nebo v Hronově. Karolinští ochotníci ale hráli i na prknech Národního divadla v Brně či v Divadle Petra Bezruče v Ostravě. (red)

UNIKÁTNÍ VÝSTAVA

Vsetínský zámek vystavuje unikátní gobelíny

Unikátní gobelíny, koberce a paravány utkané v letech 1898 až 1945 v Moravské gobelínové manufaktuře ve Valašském Meziříčí najdou návštěvníci v Zámecké galerii vsetínského zámku. „Jedná se o vůbec první výstavu, která je zaměřena čistě na historii textilní tvorby gobelíny. Je výjimečná také tím, že prezentuje díla, o jejichž existenci odborníci ještě nedávno ani netušili, případně byla považována za ztracená a podařilo se je najít v soukromých sbírkách,“ vysvětlil jedinečnost expozice ředitel gobelíny, akademický malíř Jan Timotej Strýček. Expozice je rozdělena do tří výstavních prostor. „V první místnosti jsou vystavena díla z přelomu 19. a 20. století a diváci zde mohou nalézt secesní práce jak samotného zakladatele gobelíny Rudolfa Schlatauera, tak i jeho spolužáka z vídeňské akademie, Hanuše Schweigra,“ přiblížila kurátorka výstavy Olga Mehešová. Hlavní výstavní místnost je věnována tvorbě meziválečného období, kdy gobelínku vedl výtvarník Jaro Kučera. Tehdy vzniklo také několik reprezentativních monumentálních děl glorifikujících vědu a umění, vzrůstající průmysl, původní etnografická témata nebo nově vznikající českou státnost. Poslední část výstavy je věnována méně známé kobercové tvorbě, bytovým textiliím a oděvním a galantním výrobkům a návrhům. Výstava je otevřena do 28. května denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin. (kov)

